

Ecuadoriaanse natuur krijgt recht op bestaan

Cees Zoon

gepubliceerd op 29 september 2008 06:00, bijgewerkt op 29 september 2008 08:02

MEXICO-STAD - Regenwouden, rivieren, eilanden en zelfs de lucht zijn levende bestanddelen van een land en dienen daarom wettelijke rechten te genieten vergelijkbaar met die van personen. Ecuador zal het eerste land in de wereld zijn met het verlenen van die status aan de natuur, indien bij het referendum van gisteren de nieuwe grondwet is aanvaard. De uitslag wordt pas vandaag verwacht.

Een natuurbeschermingswet is al door het parlement aanvaard en kan van kracht worden tegelijk met de nieuwe grondwet. Het ontwerp daarvan bepaalt dat 'natuurgemeenschappen en ecosystemen het onvervreembare recht hebben te bestaan, te bloeien en zich te ontwikkelen binnen Ecuador. Het is de plicht van alle regeringen, gemeenschappen en individuen in Ecuador deze rechten te implementeren.'

Het grootste voordeel van deze verre gaande vorm van natuurbescherming is dat personen vervuilers kunnen aanklagen ook zonder dat zij zelf schade lijden. Normaal gesproken dien je eerst te bewijzen dat je persoonlijk slachtoffer bent van de vervuiling, wat in de praktijk vaak heel moeilijk blijkt te zijn.

De nieuwe wet is vooral gericht tegen oliemaatschappijen die in Ecuadoriaanse deel van het Amazonewoud ernstige milieuschade aanrichten. De staat is verwickeld in een lang slepend juridisch conflict met de gigant Chevron, die decennialang tonnen ruwe olie en giftig afvalwater zou hebben geloosd in het Amazonegebied. Ecuador eist een schadevergoeding van 10 miljard euro. De wet moet herhalingen voorkomen in het kleine Zuid-Amerikaanse land, dat nog grote onontgonnen olievoorraden heeft.

Ecuador is door de natuur rijkelijk bedeeld en heeft op zijn grondgebied alle ecosystemen van Zuid-Amerika. Die hebben echter enorme schade geleden door de oliewinning en door grootschalige landbouw als de bananenplantages. Ook aan de beroemde Galapagoseilanden, voor de kust van Ecuador, is het verval niet voorbijgegaan, al is het daar vooral veroorzaakt door het toegenomen toerisme. De regering overweegt zelfs de eilanden gedeeltelijk te sluiten voor vreemdelingen.

De nieuwe grondwet geeft de staat meer controle over bodemschatten, voedselproductie en toegang tot zoet water. Het ontwerp is het afgelopen half jaar geschreven door de Grondwetgevende Vergadering die werd gekozen op initiatief van president Rafael Correa. De katholieke kerk heeft een felle anti-campagne gevoerd omdat de grondwet de weg zou vrijmaken voor legalisering van abortus. Volgens de peiling zal een meerderheid van de Ecuadorianen voor de grondwet stemmen.